

Марина Ліпатова
ORCID: 0000-0002-6410-1762

НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ

TEACHING VOCABULARY IN THE COURSE OF UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE AT THE INITIAL STAGE

Першим ступенем у здобутті вищої освіти для іноземних громадян є оволодіння українською мовою на підготовчому відділенні.

Основними завданнями навчання іноземних студентів на підготовчому відділенні є формування комунікативної компетентності, що дасть їм можливість задовольнити комунікативні потреби у ситуаціях щоденного спілкування, допоможе іноземним громадянам адаптуватися в іншомовному середовищі та підготує до навчання у закладах вищої освіти України. Навчання іноземної мови – це насамперед навчання правильного розуміння і використання лексики. Засвоєння лексики є необхідною передумовою для формування мовної діяльності.

У практичному курсі української мови як іноземної початковий етап відіграє важливу роль, бо на цьому етапі закладається сприйняття мови як системи. Слова в мові існують не ізольовано одне від одного, вони пов'язуються між собою різними відношеннями. Тому лексика – це система лексичних одиниць. Лексичною одиницею може бути слово, стале словосполучення, стала фраза. Слово дає найменування для всіх пізнаних людиною предметів і явищ природи та суспільства, відношень і залежностей, для вираження людиною почуттів. Лексика в системі мовних засобів є одним із найважливіших компонентів мовної діяльності. Це визначає її важливе місце на кожному занятті української мови як іноземної.

Для кожного студента-іноземця важливо засвоїти певний лексичний мінімум – ту можливу кількість слів, яка дасть змогу практично користуватися мовою у повсякденному житті. Обов'язковим аспектом у навчанні іноземної мови є комунікативний.

Завдання оволодіння лексикою – це не тільки запам'ятовування великої кількості лексичних одиниць, але й засвоєння слів у їх системних відношеннях з іншими словами. Робота з лексикою супроводжує оволодіння іншими аспектами мови – фонетикою, граматикую і передбачає усвідомлення та засвоєння зв'язків між словами – семантичних, граматичних, синтаксичних. Лексичний мінімум має відповідати цілям і змісту навчання української мови як іноземної. Центальною ланкою в роботі над засвоєнням лексичного матеріалу є формування лексичних навичок.

Уся лексика мінімуму повинна бути практично засвоєна студентами протягом курсу вивчення мови, забезпечуючи розвиток їх продуктивної та

рецептивної мовленнєвої діяльності. Навчальна робота із засвоєння нової лексики розподіляється на два етапи: 1) введення лексичних одиниць; 2) закріплення та активізація лексичного матеріалу. Закріплення нового лексичного матеріалу відбувається в системі лексичних вправ, метою яких є формування вмінь та навичок використання лексичного матеріалу для побудови висловлювань. Лексичні вправи повинні бути спрямовані на усвідомлення лексичних одиниць, сприяти логічному мисленню, формувати мовленнєві уміння та навички, відповідати характеру навчального матеріалу.

Навчання лексики відіграє важливу роль у процесі навчання української мови як іноземної. Лексична правильність мовлення визначається сталістю лексичних вмінь та навичок. Лексичні навички слід розглядати як найважливіший і невід'ємний компонент змісту навчання іноземної мови, а їх формування саме і є метою навчання лексичного матеріалу.

Література

1. Туркевич О. Вивчення лексики української мови на текстовій основі у процесі вивчення української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2007. Випуск 2. С. 201.
2. Ушакова Н., Тростинська О.М. Вивчення української мови студентами-іноземцями: концептуальні засади. *Теорія і практика української мови як іноземної*. 2014. Вип. 9. С. 12–21.

Ганна Бондаренко
ORCID: 0000-0002-4524-4565

ОСВІТНІЙ ПРОСТІР: ІНФОРМАЦІЙНІ ВИКЛИКИ

EDUCATIONAL SPACE: INFORMATION CALLS

Відавна усталені межі узвичаєних буттєвих реалій внаслідок інтенсивного широкоформатного впровадження новітніх цифрових технологій в усі без винятку сфери людської життєдіяльності протягом останніх років ХХІ століття кардинально поступилися перед наступом різного роду гаджетів. Таким чином однорідність традиційного життєвого простору принципово змінилася. Потужне вторгнення цифрової реальності привело до формування його цілком відмінного образу – гібридного світу.

Проблема розмитості граней співіснування світу реального і світу віртуального у її проекції на людський фактор спричинилася до виникнення ряду небезпек глобального характеру, які особливим чином стосуються підростаючого покоління – «покоління гаджетів» (як його стало прийнятним називати віднедавна у науковій літературі).